

JURAJ ČERVENÁK
DIABOL
V ZRKADLE

Vo Viedni striehne hrozba,
ktorá môže rozvrátiť ríšu

DIABOL
V ZRKADLE

JURAJ ČERVENÁK

DIABOL
V ZRKADLE

Štvrtý prípad kapitána Steina
a notára Barbariča

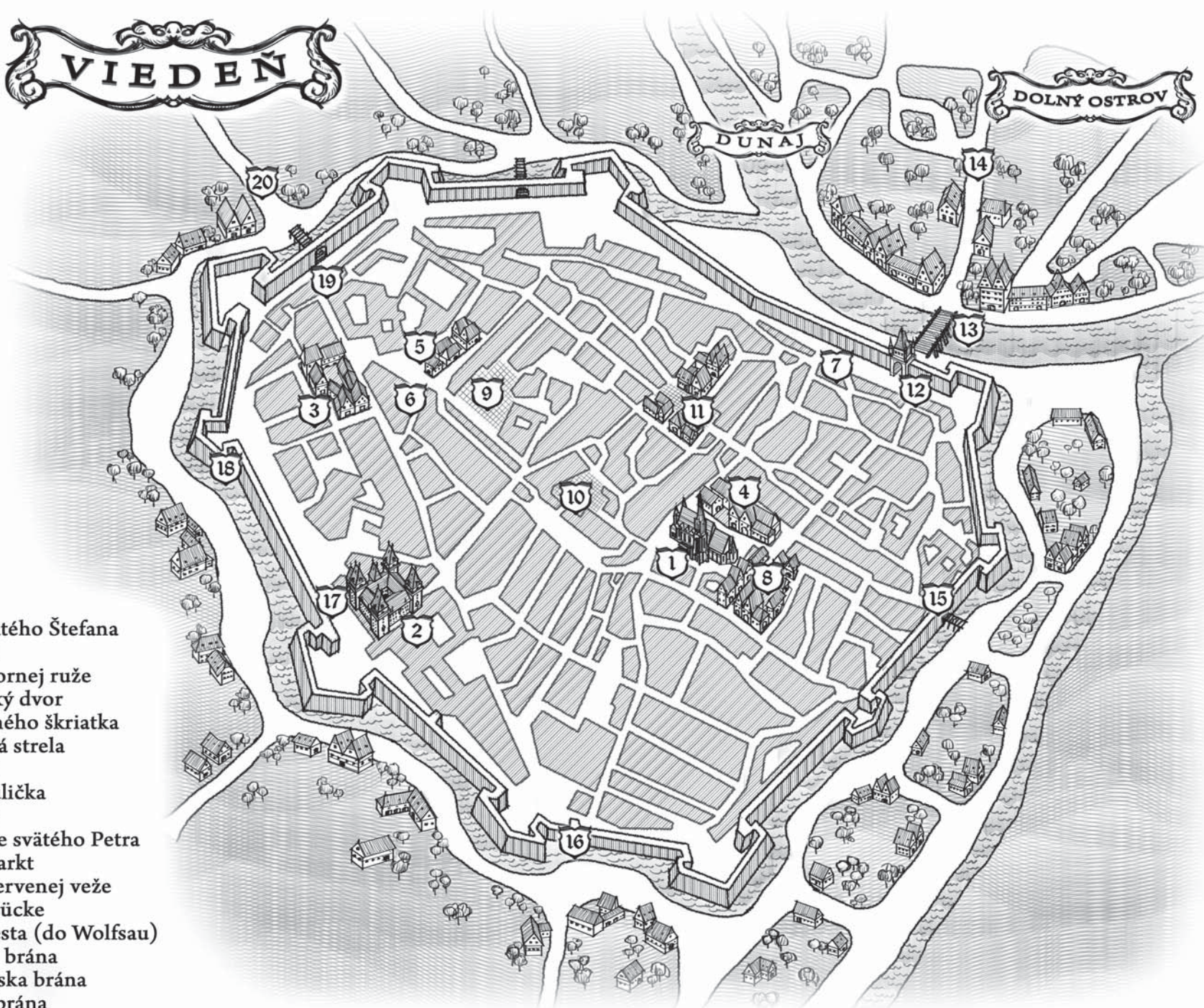
slovar

Text © Juraj Červenák 2016
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r. o., Bratislava 2016

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-2457-0

VIEDĚŇ

1. Dóm svätého Štefana
2. Hofburg
3. U striebornej ruže
4. Biskupský dvor
5. U červeného škriatka
6. Pohanská strela
7. U fenigu
8. Krvavá ulička
9. Am Hof
10. Námestie svätého Petra
11. Hohe Markt
12. Brána Červenej veže
13. Schlagbrücke
14. Česká cesta (do Wolfsau)
15. Uhorská brána
16. Korutánska brána
17. Hradná brána
18. Zemský bastión
19. Škótska brána
20. cesta do Währingu

KAPITOLA PRVÁ

Stein a Barbarič sa počas plavby po Dunaji dozvedajú o hrozbách, ktorým čelí ríša. Zjaví sa záhadný obesenec a vysvitne, že to nebolo dobré znamenie.

K útoku na arcivojvodovu loď došlo krátko po tom, ako oboplávala východný výbežok Dolného ostrova.

Bolo to dokonalé prekvapenie. Nikomu ani v najhoršom sne nezišlo na um, že by takto blízko Viedne mohlo Matejovi Habsburskému, miestodržiteľovi Rakúska a predpokladanému následníkovi trónu, hroziť smrteľné nebezpečenstvo. Navyše – na rieke? Keby putoval koňmo či kočom cez zradné podunajské lesy, jeho garda by s možnosťou útoku rákala. Ale na palube vlajkovej lode dunajskej flotily vybavenej arzenálom, ktorý by jej závideli aj benátske galéry pri Lepante? Z provy hrozivo čneli hlavne piatich kolubrín, na bočných zábradliach bolo rozmiestnených desať otočných diel a ozbrojenú posádku tvorili zväčša strelci s mušketami. K nim sa teraz pridala tucet Matejových osobných strážcov, napospol skúsených a dobre vycvičených vojakov.

Aký blázon by sa za týchto okolností opovážil zaútočiť?

Pomaly sa končil slnečný májový deň, štvrtok pred Zoslaním Ducha svätého. Plachtu na hlavnom sťažni nadúval priaznivý juhovýchodný vánok, takže veslári nemuseli zvädzať s prúdom Dunaja príliš urputný boj – kýl rezal hladinu ako nôž. Z nížinných lesov na brehu sa kde-tu vynárali dediny, väčšinou chorvátske osídlenie, ktoré pred rokmi zaľudnilo ruiny a spáleniská z čias tureckého obliehania Viedne a drancovania všetkého v dosahu.

Kapitán Joachim Stein a notár Matej Barbarič sedeli s následníkom trónu na vyvýšenej korme, v tieni brokátovej striešky napnutej na vyrezávanej drevenej konštrukcii.

Stein mal čosi po štyridsiatke, no vlasy a fúzy mu už pretkávali prvé šediny. Ocelové oči, hranatá tvár a plec-natá postava pasovali k jeho náture rodeného vojaka. Barbarič bol síce o pol hlavy vyšší a o sedem rokov mladší, ale pôsobil mäkšie a poddajnejšie, už na prvý pohľad mal sklony k záhaľke a neodoprel si pijatiku a jedlo v ľubovoľ-nom množstve. Ľavú ruku mal spevnenú dlahou a zavesenú v ovínadle na krku – počas nedávneho dobrodružstva v dunajských lesoch utrpel zlomeninu predlaktia.

V peknom počasí sa arcivojvoda nemienil dusiť v tesnej a tmavej veliteľskej kajute v podpalubí a obsadil preto kapitánsky mostík. S notárom sa skláňali nad šachovnicou z ebenu a slonoviny a mračili sa na alabastrové figúrky. Habsburg spomenul, že nádhernú šachovú súpravu mu daroval budínsky paša Muhammad počas mierových rokovaní pred piatimi rokmi. Odvtedy svoju zbierku tureckých cenností rozširoval už iba vojnovou korisťou – rokovania totiž skončili neúspechom a v Podunajsku sa rozpútala vojna.

„Túto patáliu mi bol čert dlžen,“ zašomral a urobil odvážny ťah slonom. Figúrky mali starodávnu perzskú podobu – šacha a vezíra chránili bojové vozy, slony, kone a pešiaci.

Barbarič zdvihol hlavu.

„Myslím tú záležitosť s biskupom Khleslom, samozrejme,“ dodal arcivojvoda, zobral prázdny pohár a nastavil ho sluhovi, čo stál za ním so zlatou karafou v rukách. V Prešporku, odkiaľ dopoludnia vyplávali, dostal následník do daru tri súdky zo zásob mestskej viechy. „Aj bez nej mám starostí vyše hlavy. Chcem to čo najskôr zmiesť zo stola. Očakávam od vás, že sa do prípadu poriadne zahryznete a rýchlo ho vyriešite.“

„Spoločnite sa, vaša jasnosť,“ vyhlásil Stein. „Zistíme, kto usiluje o biskupov život. A ak bude treba, rázne s ním skončujeme.“

Následník trónu naňho úkosom pozrel. „Ak ste ma týmto príslubom chceli upokojiť, kapitán, príliš sa vám to nepodarilo.“

„Pane?“

„Neprajem si, aby vaše pátranie skončilo krviprelieváním ako v Prešporku či Prahe. Nepotrebujeme ďalší škan-dál, čo sa rozkríkne po celej monarchii.“

„Pane, ak to bude nevyhnutné pre záchranu biskupovho života...“

„No práve, Stein! Ak to bude *nevyhnutné*. Na to si spomeňte zakaždým, keď budete držať na muške niekoho podozrivého. Najprv vypočuvať, až potom strieľať a rúbať.“

„Ťažko v tejto chvíli predpovedať vývoj vyšetrovania,“ povedal Barbarič. „Zatiaľ vieme príliš málo.“

Málo v tomto prípade znamenalo *nič*. Arcivojvodov krátky pobyt v Prešporku, súvisiaci s uzavretím ich predchádzajúceho prípadu, prerušila súrna správa od viedenského biskupa Melchiora Khlesla. Oznamoval miestodržiteľovi, že sa z istých dôvodov obáva o svoj život. Viac sa mali dozvedieť po návrate do Viedne.

„Situácia je zjavne vážna,“ hodnotil Habsburg. „Majte na pamäti toto: Biskup nie je žiadny zbabelec. Odkedy sa poznáme, je pre mňa vzorom rozvahy, ba priam chladnokrvnosti. Nerobieva planý poplach kvôli taľafatkám a je mu celkom cudzia hystéria či panika. Táto vec ho však znepokojila natoľko, že ani nepočkal na môj návrat, ale poslal mi naliehavú správu. To značí, že tú hrozbu neslobodno brať na ľahkú váhu.“

„Neberieme,“ uistil ho Barbarič. „Hneď ako zakotvíme vo Viedni, navštívime ho a požiadame o podrobnosti. Som zvedavý, čo jeho excelenciu tak vystrašilo. Predsa len, muž v jeho postavení...“ Notár zaváhal a odkašľal si. „Chcem povedať... nemohlo ho prevapíť, že mu niekto praje smrť.“

Arcivojvoda začrel do notára skúmavý pohľad. „Opatrne, Barbarič. Dúfam, že tu nehrajú úlohu vaše osobné pocity a vierovyznanie.“

„To v žiadnom prípade, vaša jasnosť.“ Notár sklopil zrak a trochu zbledol. „Ako som vás už viackrát ubezpečil, som síce evanjelik, ale úzkostlivo sa vyhýbam akejkolvek... náboženskej angažovanosti. Chcel som len poukázať na fakt, že biskup Khlesl... skrátka, je vodcom rekatolizácie...“

„Prestaňte s tým koktaním a odkašliavaním, Barbarič. Viem, čo máte na mysli. Toto sväté poslanie urobilo z Khlesla terč nenávisťi zo strany luteránskych odpadlíkov. A nielen ich.“

Barbarič sa snažil tváriť neutrálne. *Nenávisť* bola možno ešte slabé slovo. V prevažne protestantskom Uhorsku po-

važovali Khlesla, vlajkonosiča čoraz dôraznejšej a násilnejšej protireformácie, za vteleného Antikrista. V Čechách, Rakúsku a Štajersku už došlo k povstaniam protestantských stavov i prostého ľudu. Šírili sa zvesti, že čoskoro vypukne ozbrojený odpor aj v Hornom Uhorsku a Sedmohradsku.

„Nech už Khleslovi hrozí čokoľvek,“ dodal arcivojvoda, „nesmie sa mu nič stať. Luteráni by jeho smrť oslavovali, možno by ich aj povzbudila k smelšiemu vzdoru. Musel by som na to odpovedať a v súčasnosti naozaj nepotrebujem stupňovanie náboženských nepokojov.“

„Pochybujem, že rakúski protestanti stoja o ďalšie krvi-prelievanie,“ poznamenal Barbarič. Narážal na veľké povstanie, ktoré sa v Matejových džžavách rozohorelo pred dvoma rokmi. Arcivojvoda ho neľútostne potlačil. Niekoľko tisíc protestantov odvislo alebo zhorelo na hraniciach, pôda okolo miest ako Linec či Kremža zostala posiatá masovými hrobmi. „Myslím, že ste ich snahy o rovnoprávnosť zlomili, vaša jasnosť – ak nie nadobro, tak aspoň na veľmi dlhý čas.“

„Rovnoprávnosť?“ Arcivojvodovi šklblo fúzmi. „Nešlo im o žiadnu náboženskú rovnoprávnosť, Barbarič. To je len vaša idealistická predstava. Ja som v severnom Rakúsku bojoval s fanatikmi, ktorí považujú Katolícku cirkev za zdegenerované zlo hodné vyhubenia. Len si spomeňte na Münster a ďalšie mestá či celé oblasti, ktoré ovládli novokrstenci a iné protestantské sekty. Katolíkov tam vyvražďovali po tisíckach, vrátane žien a detí. A aj preto, že sme museli bojovať s touto pliahou, sa Turci predrali až k Budínu a Viedni. Ak sa chceme zachrániť pred mohamedánskymi pohanmi, musíme kresťanskému sveta vrátiť súdržnosť!“

Vyvražďovaním protestantov? pomyslel si Barbarič, ale nahlas to nevyslovil. Arcivojvoda do seba vehementne nalieval víno. No namiesto toho, aby mu pomohlo otupiť starosti, s potrudženou myslou sa jeho nálada neustále zhoršovala.

„Mali by sme zvážiť,“ ozval sa Stein, „či sa tá hrozba nezŕahuje aj na vás, vaša jasnosť.“

Následník trónu naňho po očku flochol. „Myslíte?“

„Biskup je váš pobočník a hlava dvorskej rady. Čokoľvek robí, zväčša to robí s vašim osobným súhlasom.“

„A naopak, vy konáte výhradne s jeho požehnaním,“ doplnil Barbarič.

„Prirodzene. Lepšieho radcu by som ťažko našiel. Khlesl je znamenitý vzdelanec, jeden z najlepších mozgov v ríši. Vyniká v umení diplomacie, ovláda cirkevné i svetské právo. Dokonca aj vo vojenských záležitostiach sa vyzná lepšie ako ne jeden generál.“

Notár vážne prikývol. „Je teda logické predpokladať, že ak ho niekto nenávidí, bude mať rovnaký postoj aj k vám.“

Arcivojvoda sa znovu zachmúril. Keď sa tváril takto, vyzeral hrozivo. Bol to štíhly, vysoký a pevný muž s prísny-
mi črtami – z úzkej podlhovastej tváre s veľkým zahnutým nosom sa dívali pichlavé oči. Vojenský výzor zdôrazňovali nakrátko ostrihané vlasy. Fúzy už mal prešedivené, takisto špicatú briadku, ktorá dodávala spodnej čelusti útočnosť.

„Ak ma niekto chce vidieť pod zemou, nech sa postaví do radu. Je dlhý niekoľko míľ a na jeho čele stojí môj milovaný brat.“ Šlachtic podráždene zafučal, znovu si prajne glgol vína a sklonil zrak k šachovnici. „Zanedbávame hru, Barbarič. Mali ste dosť času. Hrajte!“

Notár poslúchol a potiahol. Stein sa zachmúril, lebo videl, že Barbarič sa hlúpo vzdal dobrej pozície. Arcivojvoda vrhol na súperu podozrievavý pohľad.

„Čo to má znamenať?“

„Prosím?“

„Urobili ste to náročky? Mali ste víťazstvo na dosah a zrazu sa dopustíte takej začiatočnickej chyby? Najviac tri ťahy a rozdrvím vás.“

„Och, naozaj?“ naklonil sa Barbarič nad šachovnicu, akoby sa úporne snažil pochopiť Matejovu taktiku. „Ja... to bude asi tým vínom, jasnosť. Je silné a v tomto teple... nesústredil som sa.“

„Nechajte si to,“ zavrčal následník trónu a rýchlo kontroval, pričom podráždene klepol figúrkou. Barbarič nebadane pozrel na Steina a výrazom tváre mu prezradil, že víťazstvo naozaj zahodil zámerne. Kapitán pokrútil hlavou na znamenie, že to nebol dobrý nápad – Matej to preku-
kol a jeho nálada sa ešte zhoršila. Preto keď dal notárovi po troch ťahoch mat, nepotešil sa, ale zakliat a znovu ký-
vol na sluhu, aby mu dolial.

„Ešte jednu partičku?“ spýtal sa Barbarič.

„Do pekla s vami!“

„A so mnou, jasnosť?“ navrhol Stein. „Ja vás nenechám vyhrať, sľubujem.“

Arcivojvoda na kapitána škaredo zazrel a rozkázal sluhovi, aby stolík so šachom odpratal.

Upadli do mlčania.

Na laviciach po stranách stredovej lávky sa v rytme bubna skláňali a zase vystierali polonahí veslári. Reřaze na okovách štrngali – väčšinou šlo o tureckých zajatcov.

Pred provou sa vynoril Dolný ostrov. Pokrývali ho zväčša vlhké, na zver bohaté lesy, siahajúce až po cisársku oboru Prater. Galéra sa dala vľavo, hlavným tokom Dunaja, ktorý obtekal ostrov z juhu a oddeľoval ho od Viedne. Na severe ho z krajiny vykrajovalo vodnaté riečne rameno.

Minuli prístavisko s dreveným mólom, patriace k trhovému a pivovarníckemu mestečku Schwechat. Potom Dunaj opäť zovreli lesy. Rieka bola v týchto miestach kľukatá, plná zátočín a zradných plytčín. Statný lodivod pri kormidelnej páke vzađu na mostíku musel tieto miesta dobre poznať, aby loď bezpečne doviedol do viedenského prístavu.

„Občas ma prepadne pocit, že sa mi veci vymkli z rúk,“ prerušil arcivojvoda nepríjemnú odmlku. Podráždenie ho zrazu prešlo, prišla ďalšia fáza opitosti – skleslosť a svetobôľ. „Do Ostrihomu pritiašlo obrovské vojsko nového veľkovezíra Damata Ismaila. Vyjednávania nikam nevedú, takže nás v lete, najneskôr na jeseň čaká ďalšia turecká invázia do Horného Uhorska. Ktoré možno nebude mať kto chrániť.“

Stein a Barbarič na Habsburga spýtavo pozreli. Zjavne načal niečo, čo hraničilo so štátnym tajomstvom. Oficiálne sa totiž tvrdilo, že vojna so sultánom pokračuje úspešne.

„V pohraničných pevnostiach a táboroch treba zjednať poriadok,“ vzdychol si arcivojvoda. „Pálffy a Schwarzenberg sú skúsení velitelia, lenže vojna už trvá pridlho. Vojaci sú na konci so silami. Žold je nepravdivý, viazne zásobovanie, rozmáhajú sa choroby a hlad. Dezercie sú na dennom poriadku – z utečencov sa potom stáva škodná, štvanci a lúpežníci. Podľa poslednej Schwarzenbergovej správy hrozí vo vojsku rozsiahla vzbura. A ako by to

všetko nestačilo, je tu tá pohroma so Sedmohradskom. Prekliaty Báhory!“

„Ktorého Báhoryho máte na mysli, vaša jasnosť?“ spýtal sa Barbarič.

„Kardinála Ondreja, prirodzene. Ktorého iného?“

„Je to veľmi rozvetvený rod. Nejakí Báhoryovci dokonca žijú na malom statku neďaleko Štiavnice...“

„Hovorím o tom sedmohradskom zradcovi!“

„Nie je kardinál Báhory spojenec Habsburgovcov?“ čudoval sa Stein. „Je predseda zaniatený katolík, veľmajster Rádu draka...“

„Dočerta, Stein, žili ste posledný rok na opustenom ostrove? Kardinál sa ríši otočil chrbtom. Nechce mať s nami nič do činenia. Viac poškuľuje na sever, do Poľska.“

„Pochopiteľne,“ utrúsil Barbarič. „Jeho strýko Štefan Báhory bol poľským kráľom.“

„A Ondrej by rád kráčal v jeho šlapajach,“ prikývol arcivojvoda a znovu sa zhlboka napil. Lial do seba víno ako vodu. „Lenže ríša sa Sedmohradska nemieni vzdať. Dvorská vojenská rada sa rozhodla poslať tam vojsko. Ako zvyčajne, horenosi v Prahe a ja ako veliteľ vojnového pohraničia to musím vykonať. Dostal som list, podpísaný roztrasenou Rudolfovou rukou, ale zaručene zosmolený tými jeho poskokmi, Rumpfom a Trautsonom. Vraj mám na východ poslať Slávika.“

Barbarič zdvihol zrak od poloprázdnej čaše. „Slávika?“

„Generál Giorgio Basta. Môj hlavný vojenský poradca.“

„Áno, to meno dobre poznám, ale... Slávik?“

„Generálova prezývka. Naozaj ste ju ešte nepočuli?“

Notár krútil hlavou.

„A zjavne ste sa s ním nikdy nestretli osobne.“

„Nemal som tú česť.“

„Basta svojho času bojoval v Normandii. Pri obliehaní Rouenu sa dostal do súboja s obávaným anglickým šermiarom Rogerom Williamsom. Ten mu mečom presekol hrdlo a Basta prežil iba zázrakom. Odvtedy má škaredú jazvu a chrapľavý hlas, ktorému zle rozumieť.“

„Ach tak...“

„Slávik je tvrdý, neúprosný veliteľ. Oddaný ríši a cirkvi. Len vďaka nemu som potlačil to povstanie luteránskych

sedliakov pred dvoma rokmi. Jeho strašidelná povesť mi pomáha udržiavať v Rakúsku aspoň aký-taký poriadok. Lenže teraz musí na rozkaz Prahy odísť do všivavého Sedmohradska. Akiste nebudem ďaleko od pravdy, keď poviem, že odvelením Bastu z Viedne sa ma drahý braček a jeho dvorskí pochlebovači snažia cielene oslabiť...“

„Na pravoboku!“

Traja muži prekvapene vyzreli spod striešky. Výstraha zaznela z koša na hlavnom sťažni, kde sedel bedlivý strážca. Takmer všetky hlavy na palube sa zvrtili k severnému brehu.

„Čo sa deje?“ zašomral arcivojvoda, vstal a vyšiel na kraj vyvýšenej kormy. „Kapitán?“

Postarší šlachovitý kapitán Ambrogio stál na spodnom z troch schodov, ktorými sa schádzalo z mostíka na hlavnú palubu.

„Nie som si celkom istý, vaša jasnosť.“

Galéra práve vplávala do riečnej zákruty. Dunaj sa zatáčal okolo kamenitého výbežku, ktorý sa z juhu pozvoľna začieral do vody. Pozdĺž neho hrozilo uviaznutie na plytčine a kormidelník preto manévroval s loďou po vonkajšej, severnej strane ohybu, kde mala voda dostatočnú hĺbku.

„Čo, dofrasa...?“ zašomral Stein, keď s Barbaričom prišli k Habsburgovi.

Na severnom brehu, ktorý bol teraz vzdialený ledva na trojnásobnú dĺžku vesiel, rástol hustý les. Stromy sa tísli tesne k vode, mnohé sa nakláňali nad hladinu, akoby sa kochali odrazom svojich košatých korún.

Na konári statného hrabu visel obesenec.

„Preboha,“ vydýchol Barbarič a prižmúril oči. „To je...?“

„Len panák,“ povedal Stein. „Slama a handry.“

„Na krku mu visí ceduľa. Vidíte, čo je na nej napísané?“

„Teufel Im Spiegel.“

„Diabol v zrkadle? Čo to znamená?“

„Odkiaľ to mám vedieť?“

„Vaša jasnosť!“

To kričal kapitán Jaroslav Berka z Dubé, veliteľ arcivojvodovej osobnej stráže. Po stredovej lávke sa ponáhlal z provy na kormu, pričom si pridržoval meč zavesený na páse, aby ho nebúchal do nohy.

„Vaša jasnosť, neukazujte sa! Je to nebezpečné!“

„Má pravdu,“ podporil Berku Stein a chopil sa svojej pušky. „Tá vec sa tu neobjavila náhodou.“

„Nie,“ prikývol Habsburg. „Je to výstraha.“

„Pane,“ vybehol kapitán Berka po schodoch na kormu, „najlepšie bude, ak zídete do kajuty. Tu nie ste...“

Zadunel výstrel. Arcivojvodu myklo, pootočil sa a spadol na Barbariča. Notár ho včas zachytil zdravou rukou, ale stratil rovnováhu a obaja sa zvalili na palubu.

„Kristepane!“ zreval Berka a inštinktívne sa prikrčil. „Kryte sa! Zranili jeho jasnosť! Je to pasca!“

Barbarič sa s nezrozumiteľným bľabotom snažil vyhrabať spod Habsburga a pritom si viac nezraniť zlomenú ruku. Kapitán Berka sa zohol k arcivojvodovi, schmatol ho pod pazuchami a ťahal ho naspäť pod striešku. Velmož lapil dych a bolestne zrúkol. Obidve dlane si tisol k pravému boku a cez prsty sa mu cedila krv.

„K streľbe pripravit!“ prekričal duchaprítomný kapitán Ambrogio huriavk na palube. Strelci patriaci k lodnej posádke si horúčkovito chystali muškety, členovia arcivojvodovej osobnej stráže vyťahovali pištoly a karabíny. Medzitým pohľadmi pátrali po cieľi.

„Dym!“ zvolal Stein a prirazil si k plecu pažbu tešínskej pušky. „Vpravo od viselca!“

Tí s bystrejšími očami to zazreli – povyšše brehu sa na tmavom pozadí lesa rozplýval chumáč dymu z výstrelu.

„Pripravte sa!“ vykrikol kapitán Ambrogio a prebehol k zábradliu na pravoboku. „Zamieriť! Pál!“

Muškety a pištoly zarachotili. Guľky šklbali kôru stromov. Na hladinu spadlo zopár konárov.

Stein škripal zubami. Stále nevystrelil. Pátral zrakom po lese a hľadal cieľ.

„No tak, ukáž sa,“ syčal, ale hoci bol breh blízko, videl v lese iba nehybné tieň.

Nikto na brehu streľbu neopätovoal. Muži na palube napriek tomu dobíjali zbrane a chystali sa na druhú salvu. Kapitán Ambrogio pristúpil k otočnému delu na jednom zo stĺpikov zábradlia a rýchlo skontroloval nálož. Vzadu sa dala vybrať časť hlavne podobná bronzovému kríglu s uchom – dnu sa však nenalievalo pivo, ale vkladala ná-

lož na výstrel: prach, guľa, upchávka. Veliteľ ten „pohár“ vrazil naspäť do hlavne, nasypal prach do zápalného kanáliku, šikovne namieril delo na predpokladaný úkryt nepriateľa a od najbližšieho mušketera si vzal knôť na odpálenie. Prach zaprskal a švihovka zahrnela.

Mladá breza odfaklená guľou poskočila, spadla o pol siahy a potom sa pomaly cez porast zvalila korunou do vody.

Krátko nato zarachotila druhá salva z pušiek a pištolí. Olovo znovu posekalo porast, zopár guľiek kmaslo aj obešeným panákom a vytrhlo z neho slamenú vypchávku. Popri lodnom boku sa valil kúdol štipľavého čmudu.

„Toto ten bastard nemohol prežiť!“ otočil sa Ambrogio k Steinovi.

Kapitán neurčito pokrútil hlavou a sklonil pušku. Ďalšia strelba by bola iba plytvanie strelivom. Otočil sa a nazrel pod striešku.

Berka, Barbarič a sluha kľačali pri arcivojvodovi a snažili sa mu zastaviť krvácanie z boku.

„Ako je na tom?“ spýtal sa Stein.

„Zatiaľ žijem,“ zastenal následník trónu, ale kapitán Berka ho hneď zahriakol, aby mlčal a šetril silami.

„Musíme ho urýchlene dostať k lekárovi,“ dodal.

„Ja vystúpim na breh,“ oznámil Stein. „Trebá prenasledovať strelca. Alebo sa uistiť, že ho naša paľba zneškodnila.“

„To neprichádza do úvahy,“ odsekol Berka. „Nemáme čln a nesmieme zakotviť. Ide o život jeho jasnosti. Kapitán Ambrogio! Dostaňte nás do Viedne! Najrýchlejšie, ako sa dá!“

„Rozumiem!“ potvrdil veliteľ lode a okríkol veslárov. Dozorcovia plesli bičmi, bubon udávajúci rytmus znovu zadunel. Veslá rozfali vodu, až sa spenila. Kýl sa rázne zakrojil do hladiny.

„Tam v lese je človek, čo sa práve pokúsil zabiť následníka trónu,“ ukazoval Stein rozčúlene. „Ak sa mu podarí ujsť...“

„Už som povedal, kapitán,“ prerušil ho Berka. „Záchrana jeho jasnosti je prvoradá. Nemáme čas na pristávacie manévry.“

„Doriti, kapitán...“

„Ja vám predsa rozumiem, Stein!“ uťal veliteľ arcivojvodovej stráže. „Práve bol spáchaný ten najhorší zločin proti

majestátu. Ale za daných okolností nemám inú možnosť, len pokračovať v plavbe. Takže ak nemienite preskočiť zábradlie a doplávať na breh, prenasledovanie bude treba odložiť.“

Stein podráždene zafučal, zvrtol sa a vyšiel spod striešky. V rukách stále zvieral pušku pripravenú na výstrel. Jastrabím pohľadom sa díval na breh, ale lesy rýchlo ubiehali dozadu a strom s obesencom sa už strácal z dohľadu.

„Predpovedali sme to,“ pristúpil k nemu Barbarič. Tvár mal bielu, akoby tiež utrpel stratu krvi. „Chápete, Stein? Hrozba pre biskupa je aj hrozba pre arcivojvodu.“

Stein prikývol. „Ten falošný obesenec bol iba trik. Snaha vylákať arcivojvodu na palubu.“

„Úspešná.“

„Áno. Bohužiaľ.“

„Diabol v zrkadle,“ zopakoval Barbarič slová na ceduli. „Možno je to nejaký odkaz. Vo Viedni skúsime zistiť, čo to znamená.“

Stein naňho pozrel kútikom oka.

„Čo ruka?“

„V poriadku, aspoň myslím.“

„Keď vás jeho jasnosť privalila, skoro som počul, ako vám zase praskajú kosti.“

„Bude z toho len pár modrín, nič viac.“

„Jaroš sa vám na to pozrie. Potom. Neskôr.“

„Rozumiem.“

„Lebo keď pristaneme, nebude mať na vás čas.“

„To mi nemusíte vysvetľovať.“

Galéra sa s vervou drala proti prúdu. Oblohu na západe zalievali červenkasté zore. Pobrežné lesy sčerneli.

*

Pozdĺž viedenských hradiel bol breh Dunaja spevnený murovaným mólom. Na ňom sedel kaprál Bohdan Jaroš, hompáľal nohami nad vodou a sledoval, ako obďaleč priráža k mólu majestátna galéra. Veslá na ľavoboku galejníci už pred hodnou chvíľou zdvihli na šikmé bočné opierky.

Podľa vzrušenej vravy na palube a rýchleho uväzovania lode k dreveným kolom na móle Jaroš rozoznal, že sa niečo stalo. Vzal svoj obojručný meč, zaprel ho o múr vedľa

kolena a vstal. Opachu si prevesil na chrbát, od blízkeho kola odviazal tri kone a vykročil k pohyblivému kormovému mostíku, ktorým sa vystupovalo na breh. Všimol si, že niekoho vynášajú na nosidlách. Postavil sa nabok, aby náhliacim sa a pokrikujúcim mužom nezavadzal.

Onedlho na breh vystúpili Stein a Barbarič. Hneď zbadali mladíka s bledou tvárou a tmavými vlasmi padajúcimi na plecía.

„Výborne, Jaroš,“ povedal Stein namiesto pozdravu. „Dúfal som, že tu budete skôr ako my.“

„Čo sa stalo?“

„Atentát na arcivojvodu,“ vyhrkol Barbarič. „Zatiaľ žije, ale...“

„Strieľali naňho z lesa na brehu,“ vysvetlil Stein. „Niekoľko s dobrou muškou. Ako sú na tom kone?“

„Dobre,“ odvetil Jaroš. „Už som tu asi hodinu. Napojil som ich, nechal odfúknuť...“

„Výborne. Hneď odchádzame.“

Jaroš len prikývol – domyslel si, čo má kapitán v pláne. Podal mu uzdu jeho koňa a svižko vysadol na toho svojho.

„Dúfam,“ ozval sa Barbarič, „že nerátate aj s mojou...“

„Pravdaže nie,“ zavrátil ho Stein, kým sa štveral do sedla. „Zostaňte blízko arcivojvodu. Kaprál?“

Dvojica bez zbytočných slov popchla kone k masívne-mu drevenému Schlagbrücke – Jatočnému mostu. Dostal meno podľa blízkych výsekov mäsa a spájal Viedeň s Dolným ostrovom. Protíahly breh lemovalo husté osídlenie, zväčša protestantské a židovské, ale za pásom záhrad a pasienkov sa už začínali lesy, divé i spútané oplotenými panskými zvernicami.

Steina s Jarošom čoskoro pohltil súmrak.

KAPITOLA DRUHÁ

Viedenský biskup vysvetlí Barbaričovi jeho postavenie. Stein a Jaroš skúmajú miesto útoku, ale namiesto odpovedí nachádzajú len ďalšie otázky.

Barbarič mal sto chutí hodiť celú pohromu s arcivojvodom za hlavu a vypariť sa do hostinca *U zlatého orla*.

V cisárskom paláci Hofburg to vyzeralo ako vo vydymenom osom hniezde. Ba horšie – akoby na neďalekú Hradnú bránu po sedemdesiatich rokoch opäť udreli turecké hordy.

Kým raneného arcivojvodu previezli zo severného prístaviska do majestátneho sídla na opačnom konci mesta, chýr o atentáte sa rozletel ulicami s príslovečnou rýchlosťou zlých správ. Preto keď Habsburgov sprievod dorazil do paláca, už tam vládol hluk a zhon. Barbaričovi sa zdalo, že niekto prikázal služobníctvu bezhlavo pobehovať hore-dolu, sácať do seba a pritom nešťastne lamentovať a lomíť rukami. Rovnaký zmätok vypukol medzi dvoranmi, radcami a úradníkmi. Akoby to nestačilo, z mesta sa k palácu valila šľachta i meštianska honorácia a dožadovala sa podrobností o incidente.

Kapitán Berka najprv dozrel na to, aby jeho pán spočinul na lôžku a v opatere najlepších lekárov. Potom dal bubnovať a trúbiť na poplach a zvolal do strážnice všetkých drabantov z paláцovej gardy. Už krátko po rozdaní povelov celé sídlo rinčalo železom. Ozbrojenci sa hrnuli po chodbách i schodiskách, po rozľahlom nádvorí zovretom štyrmi krídlami hradu, ale aj po ochodzách múrov, ktoré spájali sídlo s mestským opevnením. Zatvárali brány i okenice, zdvojnásobovali hliadky v rozhladniach na masívnych rohových vežiach, kontrolovali a dobýjali delá na hradbách i v palácových strieľňach. Menili Hofburg na nedobytnú pevnosť.

Barbarič sa tým virvarom predieral v nádeji na útočisko, ale nebolo úniku, v paláci zdanlivo nezostal jediný tichý kút. Bolo mu zle. Okrem únavy naňho naplno doľahlo poznanie, o aký tenký vlások unikal smrti. Dych sa mu zrýchlil, hlava trešľala, žalúdok mal na vode. K tomu ho pobolievala nedávno zlomená ruka, takže mal podozrenie, že si v tej panike na lodi znovu načal kosť. V duchu si vrazil, že najlepšie urobí, ak sa nenápadne vytratí a pôjde si zaistiť nocľah *U zlatého orla*. Bol to jeden z najlepších viedenských hostincov a so Steinom a Jarošom sa zvykli ubytovať práve tam.

Hlas volajúci notárovo meno zaznel práve vo chvíli, keď Barbarič nerozhodne postával v rohu Rytierskej sály pred brnením Juraja Túryho, Leva Panónie, chýrečného uhorského turkobijcu, ktorý vraj vlastnoručne zabil viac ako šesťsto pohanov.

„Kapitán Stein! Pán Barbarič!“

Zvrtol sa s vylakaným výrazom, akoby ho nachytali pri krádeži. Vyšuchtal sa zo siene na chodbu s množstvom loveckých trofejí na stenách.

„Kapitán Stein! Pán Barbarič!“

Zazrel drabanta s halapartňou, ktorý sa odhodlane prebíjal prúdom bedákajúcich sluhov a dvoranov. Vzdychol si a zdvihol zdravú ruku.

„Ja som Barbarič!“

„Pane, ráčte ma nasledovať,“ podišiel k nemu ozbrojenec. „Kde nájdem kapitána Steina?“

„Márna snaha, nie je tu.“

„Arcivojvoda si žiada vašu i jeho prítomnosť.“

„Nedá sa nič robiť, Stein opustil mesto.“

„Chápem. Za mnou, prosím.“

Zbohom, víno a vyberané pokrmy *U zlatého orla*.

Drabant viedol notára k cisárskym komnatám, ktoré sa tak dosiaľ nazývali, hoci panovník už skoro dvadsať rokov sídlil ajs celým dvorom v Prahe. Teraz tieto priestory s Rudolfovým láskavým dovolením obýval jeho mladší brat.

Pred zavretými dvojkrídlovými dverami nervózne prešľapovalo niekoľko hodnostárov. Barbarič v hlúčiku spoznal Karla z Lichtenštejna, dobre živeného tridsiatnika, ktorý arcivojvodovi slúžil ako komorník a zodpovedal